

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 99/2020-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. marca 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Mojмира Mamojku a zo sudcu Petra Straku a sudcu Martina Vernarského (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], všetci [REDACTED], zastúpených advokátom JUDr. Františkom Komkom, advokátska kancelária, Hlavná 27, Prešov, vo veci namietaného porušenia ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a ich práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 4 Co 101/2019-273 z 22. októbra 2019 a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého postupu a rozhodnutia, sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. januára 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ] všetci [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovatelia“, v citáciách aj „žalobcovia“), vo veci namietaného porušenia ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a ich práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práva a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4 Co 101/2019-273 z 22. októbra 2019 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovatelia sa ako žalobcovia (spolu s [REDAKOVANÉ], toho času nebohým) na Okresnom súde Prešov (ďalej len „okresný súd“) domáhali žalobou z 3. septembra 2012 pôvodne proti žalovaným [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] zaplatenia sumy 10 000 eur s príslušenstvom z titulu vydania bezdôvodného obohatenia. V žalobe dôvodili, že proti nim bolo začaté exekučné konanie, ktoré bolo zastavené uznesením okresného súdu č. k. 6 Er 4225/2000-26 zo 4. februára 2010 a o náhrade trov exekúcie exekučným súdom nebolo rozhodnuté. K zastaveniu exekúcie došlo v dôsledku zrušenia exekučného titulu a po zastavení konania sťažovatelia vyzvali súdneho exekútora na vrátenie všetkých finančných prostriedkov, ktoré im boli v rámci realizácie výkonu rozhodnutia zrazené, pričom prostriedky sa mali nachádzať na účte exekútorského úradu, resp. časť mala byť poukázaná oprávnenému v exekučnom konaní – [REDAKOVANÉ].

3. Okresný súd uznesením č. k. 8 C 176/2012-120 z 19. decembra 2013 pripustil na strane žalovaných do konania pôvodného súdneho exekútora [REDAKOVANÉ], ako aj pripustil zmenu žaloby.

4. Vzhľadom na to, že na žalovaného [REDAKOVANÉ] bol vyhlásený konkurz a žalovaná [REDAKOVANÉ] žalovanú sumu dobrovoľne uhradila, zobrali sťažovatelia svoju žalobu proti týmto žalovaným späť, okresný súd pripustil späťvzatie žaloby, konanie proti uvedeným žalovaným zastavil a konanie proti žalovanému [REDAKOVANÉ] o zaplatenie sumy 1 669,55 eur s 9 % úrokom z omeškania ročne z tejto sumy od 28. júla 2010 do zaplatenia vylúčil na samostatné konanie.

5. Okresný súd rozsudkom č. k. 8 C 176/2012-167 z 3. júla 2015 konanie v časti o zaplatenie sumy prevyšujúcej sumu 1 669,55 eur a 9 % ročného úroku z omeškania zo sumy 1 875,67 eur za obdobie od 15. mája 2009 do 27. júla 2010 zastavil, zaviazal žalovaného [REDAKOVANÉ] zaplatiť žalobcom sumu 1 669,55 eur s 8,25 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 1 669,55 eur za obdobie od 31. decembra 2013 do zaplatenia, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a vyslovil, že o trovách konania bude rozhodnuté v lehote 30 dní samostatným rozhodnutím.

6. Proti rozsudku okresného súdu č. k. 8 C 176/2012-167 z 3. júla 2015 podal žalovaný [REDAKOVANÉ] odvolanie, o ktorom krajský uznesením č. k. 4 Co 355/2015-208 z 8. decembra 2016 rozhodol tak, že zrušil napadnutý rozsudok vo vyhovujúcom výroku a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie s tým, že v ďalšom konaní je úlohou súdu opätovne posúdiť dôvodnosť uplatneného nároku žalobcov vo vzťahu k žalovanému z hľadiska pasívnej vecnej legitimácie žalovaného v spore, uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia z titulu jeho zodpovednosti ako súdneho exekútora, ktorú funkciu ukončil k 31. augustu 2009, ako aj vysporiadať sa so vznesenou námietkou premlčania, najmä ustáliť okamih vedomosti žalobcov, kedy sa dozvedeli o bezdôvodnom obohatení sa žalovaným, od ktorého dátumu začala plynúť premlčacia lehota na uplatnenie nároku.

7. Následne okresný súd rozsudkom č. k. 8 C 176/2012-234 z 15. júna 2017 žalobu o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcom sumu 1 669,55 eur s 8,25 % ročným úrokom z omeškania z tejto sumy od 31. decembra 2013 do zaplatenia zamietol, zároveň vyslovil,

že žalovaný má voči žalobcom v I. až IV. rade spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení okrem iného konštatoval: „*Vo vzťahu k pasívnej vecnej legitimácii žalovaného je potrebné uviesť, že podľa názoru súdu prvej inštancie táto nie je vo vzťahu k žalovanému daná, nakoľko žalovaný [REDAKOVANÉ] ukončil činnosť súdneho exekútora 31.8.2009 (zánik funkcie), pričom z uznesenia tunajšieho súdu č. k. 6 Er 4225/2000-26 zo dňa 4.2.2010 vyplýva, že súdnym exekútorom činným v tomto exekučnom konaní bol v súčasnosti už nebohý [REDAKOVANÉ] (od 23.9.2009), nie žalovaný.*

Podľa názoru súdu prvej inštancie je nesporné, že žalovaný bol do aktuálne prebiehajúceho sporového konania pripustený uznesením tunajšieho súdu č. k. 8 C 176/2012-120 zo dňa 19.12.2013 (právoplatné 18.1.2014). Žaloba bola súdu doručená 3.9.2012 a k zastaveniu exekučného konania došlo uznesením tunajšieho súdu č. k. 6 Er 4225/2000-26 zo dňa 4.2.2010 (právoplatné 24.2.2010).

Čo sa týka námietky premlčania vznesenej žalovaným, súd prvej inštancie v zhode s názorom odvolacieho súdu túto považuje za dôvodnú. V tomto sporovom konaní žalobcovia (v exekučnom konaní povinní) podľa názoru súdu museli mať vedomosť o zastavení exekúcie ako aj o prebiehajúcom konaní vo veci samej vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 18 Cb 343/1999, keďže exekúcia bola zastavená pre nedoručený platobný rozkaz tunajšieho súdu v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 18Cb 343/1999, ktorý bol zrušený uznesením zo dňa 28.7.2008, pričom toto uznesenie bolo potvrdené odvolacím súdom v konaní tam vedenom pod sp. zn. 2Cob/8/2009 a nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť 14.5.2009.

Je preto nutné prisvedčiť argumentácii žalovaného, že žalobcovia sa o bezdôvodnom obohatení dozvedeli najneskôr 14.5.2009, pričom v danom prípade došlo k uplynutiu ako subjektívnej 2 - ročnej tak aj objektívnej 3 - ročnej premlčacej lehoty, keďže ako už bolo uvedené, k podaniu tejto sporovej žaloby došlo až 3.9.2012, dokonca s pripustením aktuálne žalovaného až ku dňu 11.12.2013 vyššie uvedeným uznesením tunajšieho súdu č. k. 8 C 176/2012-120 z 19.12.2013. Rovnako tak pri počítaní premlčacej lehoty od 24.2.2010 (právoplatnosť uznesenia č. k. 6 Er 4225/2000-26 o zastavení exekúcie)

by objektívna premlčacia doba uplynula 24.2.2013, pričom žalobcovia žalovali súčasného žalovaného až 11.12.2013 na pojednávaní.“

8. Proti rozsudku okresného súdu č. k. 8 C 176/2012-234 z 15. júna 2017 podali sťažovatelia odvolanie, v ktorom namietali, že záver okresného súdu o premlčaní nároku je arbitrárny. Podľa ich názoru súd nárok posudzoval ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, čo je nesprávne, pretože ide o nárok o náhradu škody, ktorú exekútor spôsobil pri výkone svojej činnosti. Za škodu spôsobenú pri výkone exekučnej činnosti nesie zodpovednosť exekútor podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) a aj samotný štát podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Obe zodpovednosti stoja popri sebe a právo výberu medzi nimi je na poškodenom. [REDAKOVANÉ] preto je pasívne legitimovaný. Sťažovatelia sa o neoprávnenom zúčtovaní trov exekúcie zo strany súdneho exekútora [REDAKOVANÉ] v sume 1 669,55 eur dozvedeli z písomného vyjadrenia [REDAKOVANÉ], ktoré bolo doručené súdu 19. novembra 2013. Žalobu proti [REDAKOVANÉ] rozšírili hneď 11. decembra 2013, teda riadne a včas. Tiež uviedli: *„Tento fakt potvrdzuje aj vykonanie dôkazu zo strany súdu, a to pripojením exekučného spisu Ex 0233/00 súdnou exekútorkou [REDAKOVANÉ], z obsahu ktorého bolo zistené, že v predmetnom exekučnom spise sa nenachádza žiadna písomná korešpondencia medzi súdnym exekútorom [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], z ktorej by vyplývalo, že účastníci exekučného konania (oprávnení a povinní) boli informovaní, že došlo k zmene v osobe súdneho exekútora, ako aj informácií o stave doterajšieho exekučného konania (aká suma bola do zmeny súdneho exekútora v rámci vykonávania exekučnej činnosti vymožená a akým spôsobom sa s týmto vymoženým plnením naložilo).“* Pri posudzovaní otázky, kedy sa poškodený dozvedel o tom, kto za škodu zodpovedá, treba vychádzať z preukázanej skutočnej vedomosti poškodeného o tomto prvku (nestačí teda len možnosť dozvedieť sa o ňom). Zo samotného exekučného spisu sp. zn. Ex 0233/00, ako aj samotnej konštatácie súdu prvej inštancie vyplýva, že súdny

exekútor [REDAKOVANÉ] po skončení svojej exekučnej činnosti, ako aj samotný jeho nástupca, ktorý prevzal po skončení jeho exekučnej činnosti celú exekučnú agendu, nepodali a neuplatnili si náhradu trov konania. Uznesením okresného súdu č. k. 6 Er 4225/00-26 zo 4. februára 2010 súd exekúciu zastavil, náhradu trov exekúcie účastníkom nepriznal. Dôvodom zastavenia exekúcie bol § 57 ods. 1 písm. b) Exekučného poriadku, t. j. že rozhodnutie, ktoré bolo podkladom na vykonanie exekúcie – platobný rozkaz č. k. 18 Cb 343/1999-23 z 28. júla 2008, bolo právoplatne zrušené. Podľa sťažovateľov, *«keďže došlo nesprávnym postupom exekútora [REDAKOVANÉ] k svojvoľnému „zrazeniu“ trov exekúcie z vymoženého plnenia bez rozhodnutia exekučného súdu o trovách exekúcie, nemohlo síce dôjsť na strane exekútora k bezdôvodnému obohateniu v zmysle § 451 OZ, ale ku spôsobeniu škody exekútorom v zmysle § 33 ods. 1 EP»*.

9. Krajský súd rozsudkom č. k. 4 Co 101/2019-273 z 22. októbra 2019 potvrdil rozsudok okresného súdu č. k. 8 C 176/2012-234 z 15. júna 2017 a nárok na náhradu trov odvolacieho konania žalovanému nepriznal. Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval: *„Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že vedomosť žalobcovia o vzniku bezdôvodného obohatenia, ktorý nárok si pôvodne uplatňovali ako bezdôvodné obohatenie, nadobudli okamihom zrušenia vydaného platobného rozkazu, a to uznesením č. k. 18Cb/343/1999-77 zo dňa 28.7.2008 v spojení s uznesením odvolacieho súdu č. k. 2Cob/8/2009-95 z 29.4.2009, ktorým bolo uznesenie súdu prvej inštancie potvrdené. Predmetné uznesenie o zrušení vydaného platobného rozkazu nadobudlo právoplatnosť a stalo sa vykonateľným k 14.5.2009. Bezdôvodným obohatením je aj plnenie na základe vykonateľného rozhodnutia, ktoré bolo zrušené. Zrušením rozhodnutia, na základe ktorého sa plnilo, dochádza k bezdôvodnému obohateniu len v prípade, že právny dôvod tohto plnenia nespočíval v hmotnom práve. To znamená, že podľa hmotného práva táto povinnosť neexistovala. Zrušením rozhodnutia tak odpadol právny dôvod a poskytnuté plnenie sa stáva bezdôvodným obohatením. Súd prvej inštancie správne uzavrel, že pri pôvodne uplatnenom nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia došlo k uplynutiu subjektívnej, ako aj objektívnej premlčacej lehoty vyplývajúcej z ust. § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, lebo k podaniu žalobného návrhu došlo 3.9.2012,*

avšak nie aj voči žalovanému v tomto konaní, vo vzťahu ku ktorému došlo k rozšíreniu žaloby na strane žalovaných až 11. 12.2013.

Súd prvej inštancie vzhľadom na vznesenú námietku premlčania túto posúdil aj vo vzťahu k nadobudnutiu vedomosti o dôvodnosti uplatneného nároku na náhradu škody od právoplatnosti uznesenia o zastavení exekúcie č.k. 6Er/4225/2000-26, t.j. od 24.2.2010, pričom objektívna 3-ročná lehota by uplynula 24.2.2013. Vo vzťahu k žalovanému v tomto konaní bol uplatnený nárok 11.12.2013. Aj z tohto dôvodu preto správne postupoval, ak žalobu voči žalovanému z dôvodu vznesenej námietky premlčania zamietol. Posúdenie 2-ročnej subjektívnej lehoty, ako aj objektívnej 3-ročnej premlčacej lehoty pri uplatnenom nároku pôvodne na vydanie bezdôvodného obohatenia, neskôr na náhradu škody podľa § 33 ods. 1 Exekučného konania bolo správne.

Krajský súd nepovažoval za relevantné skutkové tvrdenia uvedené v odvolaní právnym zástupcom žalobcov týkajúce sa nadobudnutia skutočnej vedomosti poškodených o tom, kto za škodu zodpovedá. Z obsahu spisu je nesporné, že žalobcovia pôvodne žalovali [REDAKOVANÉ] oprávneného z exekučného konania, ako aj súdneho exekútora [REDAKOVANÉ], ktorý ako súdny exekútor prevzal agendu exekútorského úradu po [REDAKOVANÉ] v súvislosti s ukončením jeho exekučnej činnosti k 31.8.2009. Po zrušení platobného rozkazu následne [REDAKOVANÉ] ako žalobca vzal žalobu späť z dôvodu nevymožiteľnosti pohľadávky, a preto následne došlo k zastaveniu konania vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 8C/176/2012 s tým, že náhrada trov konania účastníkom priznaná nebola. Zároveň z vyjadrenia právneho zástupcu žalobcov v odvolaní a tieto skutočnosti vyplývajú aj z obsahu spisu vyplýva, že aj pôvodná žalovaná 2. [REDAKOVANÉ] ako nástupkyňa po zomrelom [REDAKOVANÉ] dobrovoľne uhradila žalobcom 1.875,67 eura...

Žalobcovia boli účastníci exekučného konania, ako aj v postavení žalovaných boli účastníkmi v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 18Cb/343/1999, ako aj následne po zrušení platobného rozkazu v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 18Cb/343/1999-136, ktoré konanie bolo právoplatne zastavené z dôvodu späťvzatia žaloby žalobcom [REDAKOVANÉ] s právoplatnosťou od 13.3.2003.

Z vykonaného dokazovania, preukázaných skutkových tvrdení strán sporu jenesporné, že žalobcovia nadobudli vedomosť o uplatnenom nároku zrušením vydaného

platobného rozkazu, ktorý bol podkladom pre vykonávanie exekúcie. Aj z predložených listinných dôkazov žalobcami vyplýva, že žalobcovia sa domáhali vrátenia zrazených súm v rámci výkonu exekúcie od nástupkyne neb. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], Exekútorský úrad, Košice minimálne od 20.7.2010 (č.l. 8 spisu). Odvolací súd preto nesúhlasí s názorom právneho zástupcu žalobcov, ktorý ich zastupoval aj pri vymáhaní uplatnených súm pred podaním žaloby a v priebehu exekučného konania, aby žalobcovia nadobudli skutočnú vedomosť o tom, kto sa škodu zodpovedá a v akej výške škoda vznikla až 19.11.2013.“

10. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti argumentovali: «Právoplatnosť uznesenia Okresného súdu Prešov (24.2.2010) č. k. 6Er 4225/2000-26 zo dňa 4.10.2010 nemôže byť preukázateľným získaním informácie o skutkových okolnostiach, na základe ktorých by si mohol urobiť dostatočný úsudok o tom, konkrétne ktorá fyzická alebo právnická osoba za škodu zodpovedá. Týmto uznesením bola síce exekúcia zastavená, nebolo však rozhodnuté zo strany exekučného súdu o trovách exekúcie, pričom došlo k zmene súdneho exekútora pôvodne ustanoveného žalovaného [REDACTED] na ďalšieho exekútora [REDACTED], ktorý v priebehu exekúcie zomrel a agendu po ňom prevzala ďalšia exekútorka [REDACTED] so sídlom exekútorského úradu [REDACTED].

... pôvodný exekútor v ničom nebol oprávnený svojvoľne si z vymoženej sumy započítať a zinkasovať iba ním samotným vyčíslené trovy exekúcie v sume 1.669,55 Eur, pretože o trovách exekúcie môže rozhodnúť v zmysle zák. č. 233/1995 Z. z. EP výhradne iba exekučný súd, k čomu však nikdy nedošlo, pretože exekučný súd OS Prešov svojim uznesením č. k. 6Er 4225/2000-26 síce podľa § 57 zák. č. 233/1995 exekúciu zastavil, avšak v tom istom uznesení nerozhodol o náhrade trov exekúcie a nevydal ani následne ďalšie rozhodnutie, ktorým by bolo rozhodnuté o trovách exekúcie...

Sťažovatelia ako žalobcovia sa hodnoverným spôsobom o tom, že zo strany súdneho exekútora, žalovaného [REDACTED] došlo k „zaplateniu jemu vzniknutých trov exekúcie zrazením sumy 1.669,55 Eur“ dozvedeli až z písomného vyjadrenia pôvodne žalovanej exekútorky [REDACTED], ktoré bolo doručené do súdneho spisu dňa 30.1.2013 s pripojenými prílohami a špecifikáciou platieb, ako aj z jej výpovede,

ktorú ako účastníčka konania (žalovaná v 2/ rade) uskutočnila pred procesným súdom na pojednávaní konanom dňa 4.10.2013 a 11.12.2013, na základe ktorých výpovedí sťažovateľa na pojednávaní konanom dňa 11.12.2013 rozšírili okruh účastníkov o žalovaného [REDAKOVANÉ], ktorý si ako pôvodný exekútor neoprávnene ponechal zo zrazených súm pri výkone exekúcie sumu 1.669,55 Eur (nebolo zistené, či túto sumu nechal preúčtovať na svoj vlastný osobitný účet alebo ponechal na svojom exekútorskom účte).

Sťažovatelia majú zato, že svoj nárok na náhradu škody voči pôvodnému exekútorovi [REDAKOVANÉ] uplatnili bezprostredne po zistení skutočností osoby, kto za škodu zodpovedná a v akej výške uplatnili riadne a včas v súlade s ustanovením § 106 ods. 1 OZ.

... pri správnom právnom hodnotení, súdy mali dospieť k záveru, že súdny exekútor po skončení svojej exekučnej činnosti, v dôsledku čoho došlo k zmene exekútora v ničom nedošlo k zmene výkonu exekúcie podľa exekučného poriadku tým, že si neoprávnene a „svojvoľne“ z vymoženej sumy zrazil trovy exekúcie v sume 1669,55 Eur konal protiprávne, v rozpore s exekučným poriadkom, o trovách exekúcie aj po jej zastavení nerozhodol exekučný súd ani po jej zastavení v spoločnom uznesení o zastavení exekúcie a trovy exekúcie zo strany exekútorov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] doposiaľ neboli uplatnené, nebolo o nich rozhodnuté, pričom jedine právoplatne rozhodnutie exekučného súdu o náhrade trov konania môže byť podkladom na ich úhradu.

Rozhodnutie Krajského súdu v odvolacom konaní a nato nadväzujúce rozhodnutie Okresného súdu v Prešove je založené na príliš formalistickom výklade práva a aj samotné posúdenie skutkových okolností prípadu je v rozpore s požiadavkou materiálnej ochrany práv zo strany súdnej moci.

Všeobecné súdy vo svojich rozsudkoch vôbec nezohľadnili špecifikáciu prejednávaneho súdneho prípadu, nerešpektovali doterajšiu súdnu judikatúru, nesprávne ustálili začiatok behu premlčacej lehoty a najmä nezákonným spôsobom sa vypořádali so žalovanou sumou, ktorú si žalovaný ako súdny exekútor a verejný činiteľ výlučne sám a neoprávnene zrazil ako odmenu a náhradu exekútora za výkon exekučnej činnosti bez toho, aby o takejto odmene súdneho exekútora bolo rozhodnuté exekučným súdom

samostatným uznesením, voči ktorému je prípustný opravný prostriedok v prípade nespokojnosti toho ktorého účastníka exekučného konania, v ktorom súdny exekútor v časti o náhrade trov exekúcie má zo zákona postavenie účastníka konania a o jeho právach a povinnostiach rozhoduje exekučný súd...»

11. Sťažovatelia sú toho názoru, že krajský súd rozhodol arbitrárne, v rozpore so zásadou materiálnej ochrany základných práv. Uvedené nedostatky v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov v prejednávanej veci dosahujú mieru ústavnej relevancie, ich intenzita porušuje práva sťažovateľov.

12. Z už uvedených dôvodov navrhli, aby ústavný súd vydal takýto nález:

„4.1 Základné právo sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 4Co 101/2019-273 zo dňa 22.10.2019 a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu porušené bolo. 9

4.2 Rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 4Co 101/2019-273 zo dňa 22.10.2019 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie.

4.3 Sťažovateľom, [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] priznáva úhradu trov konania každému v sume 450,29 Eur, ktoré je Krajský súd v Prešove povinný zaplatiť na účet ich právneho zástupcu, [REDAKOVANÉ] do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

13. Sťažovatelia tiež navrhli, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť rozsudku okresného súdu č. k. 8 C 176/2012-234 z 15. júna 2017 vo výroku II, kde žalovaný má voči sťažovateľom spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku do doby rozhodnutia ústavného súdu o podanej sťažnosti. Návrh na odklad vykonateľnosti odôvodnili tým, že rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť a môže byť podkladom pre exekučný výkon tohto rozhodnutia, pričom realizácia výkonu rozhodnutia by znamenala pre sťažovateľov len ďalšie zbytočné náklady a trovy,

došlo by u nich k vzniku neodstrániteľnej ujmy, pričom na druhej strane oprávnenému žiadna ujma nehrozí.

II.

Relevantná právna úprava

14. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

15. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

16. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

17. Zákonom upravujúcim spôsob konania pred ústavným súdom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ktorý v časti upravujúcej spôsob konania pred ústavným súdom nadobudol účinnosť 1. marca 2019.

18. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

19. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

20. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

21. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

III.

Právne posúdenie

22. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľov, že rozsudok krajského súdu je arbitrárny. Súd nesprávne posúdil počiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby u nároku sťažovateľov na náhradu škody (pôvodne v konaní uplatneného ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia), ako aj opomenul s tým súvisiacu ustálenú judikatúru. Pri posudzovaní začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby je potrebné vychádzať z preukázanej, skutočnej vedomosti poškodeného o tom, kto za škodu zodpovedá a o vzniku škody a jej výške. Pri správnom právnom hodnotení mali sudy dospieť k záveru, že pôvodný súdny exekútor ([REDACTED]) tým, že si svojvoľne z vymoženej sumy zrazil trovy exekúcie v sume 1 669,55 eur, konal protiprávne, pretože jedine právoplatné rozhodnutie exekučného súdu o náhrade trov konania môže byť podkladom na ich úhradu.

23. Podľa § 45 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 neustanovuje inak. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 39 ods. 3 a § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí rozsah a predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv.

24. Ústavný súd sa preto zaoberal namietaným porušením práv v rozsahu, v akom ich sťažovatelia v sťažnosti pred ústavným súdom vymedzili v petite návrhu, t. j. skúmal, či napadnutým postupom a rozsudkom krajského súdu došlo k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Tvrdenie sťažovateľov o porušení základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 13 dohovoru, čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktoré sťažovatelia uvádzajú v texte sťažnosti mimo petitu, ústavný súd považoval iba za súčasť ich argumentácie (napr. III. ÚS 149/04, III. ÚS 235/05, II. ÚS 65/07).

25. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

26. Článok 46 ods. 1 ústavy je vyjadrením základného práva domáhať sa súdnej ochrany. Tento článok ústavy je primárnou ústavnou bázou pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany, a tým aj „bránou“ do ústavnej úpravy jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnú

ochranu. Zároveň sa podľa čl. 51 ods. 1 ústavy možno domáhať práv podľa čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú, pričom však v súlade s čl. 152 ods. 4 ústavy musí byť výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov v súlade s ústavou, a súčasne v zmysle čl. 154c ods. 1 ústavy majú príslušné medzinárodné zmluvy vrátane dohovoru prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd (III. ÚS 298/2018).

27. Z už citovaného § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. II. ÚS 399/2010, IV. ÚS 51/2011).

28. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne,

a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

29. O svojvôli, resp. arbitrárnosti pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

30. Po vykonanom prieskume prvoinštančného rozsudku okresného súdu i naň nadväzujúceho ústavnou sťažnosťou napadnutého potvrdzujúceho rozsudku krajského súdu dospel ústavný súd už pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti k záveru, že jej prípadné prijatie by za žiadnych okolností nemohlo viesť k vysloveniu porušenia označených práv sťažovateľov. V napadnutom rozsudku krajského súdu totiž niet ústavne relevantných známkov arbitrárnosti či neústavného uplatňovania dotknutých zákonných právnych noriem.

31. Z pohľadu právnych okolností kauzy sťažovateľov hodno zdôrazniť právnu notoriету, podľa ktorej subjektívna premlčacia doba môže plynúť len v rámci objektívnej premlčacej doby, subjektívna premlčacia doba nikdy nemôže uplynúť neskôr ako doba objektívna (výnimky predstavujú prípady, ktoré nedopadajú na prejednávajú vec). V tomto smere ústavný súd upriamuje pozornosť na skutočnosť, že okresný súd aj krajský súd vo svojich rozhodnutiach (č. k. 8 C 176/2012-234 z 15. júna 2017, č. k. 4 Co 101/2019-273 z 22. októbra 2019) uviedli, že v predmetnom prípade došlo k uplatneniu práva sťažovateľov voči [REDAKOVANÉ] po uplynutí objektívnej, ako aj subjektívnej premlčacej doby. Sťažovatelia v odvolaní proti rozsudku krajského súdu a v ústavnej sťažnosti namietajú nesprávne právne závery vo vzťahu k posúdeniu začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby, dôvodiac, že súdy nesprávne ustálili moment nadobudnutia skutočnej vedomosti sťažovateľov o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

32. Pokiaľ ide o objektívnu premlčaciu dobu, v odvolaní proti rozsudku krajského súdu ani v ústavnej sťažnosti sťažovatelia nespochybňovali, že k samotnému vzniku škody

(resp. bezdôvodného obohatenia, ako svoj nárok označovali skôr v konaní) došlo najneskôr momentom právoplatnosti uznesenia o zrušení platobného rozkazu – exekučného titulu (14. mája 2009), resp. právoplatnosťou uznesenia o zastavení exekučného konania (24. februára 2010), v dôsledku čoho objektívna trojročná premlčacia doba uplynula pred uplatnením ich nároku voči [REDAKOVANÉ] (11. decembra 2013). Z obsahu odvolania proti rozsudku krajského súdu (priložené k ústavnej sťažnosti) i zo samotnej ústavnej sťažnosti jednoznačne vyplýva, že argumenty sťažovateľov sa týkajú výlučne posúdenia plynutia subjektívnej premlčacej doby, keďže poukazujú na skutočnosti týkajúce sa získania skutočnej vedomosti sťažovateľov o vzniku škody.

33. Pri vznesení námietky premlčania protistranou (k čomu v predmetnom prípade došlo) mohol byť žalobcom priznaný ich nárok len pri kumulatívnom splnení podmienky, že tento bol uplatnený v rámci plynutia subjektívnej premlčacej doby, ako aj v rámci plynutia objektívnej premlčacej doby. Za stavu, že nebola splnená podmienka uplatnenia práva v rámci objektívnej premlčacej doby, je už bez právneho významu skúmať, či právo bolo uplatnené v rámci subjektívnej premlčacej doby (ako aj skúmanie vecnej legitimácie subjektov konania či rozsahu nároku). Aj v prípade, že by sa ústavný súd stotožnil s tvrdením sťažovateľov o nesprávnom posúdení začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby krajským súdom, v konečnom dôsledku by rozhodnutie ústavného súdu nemalo vplyv na postavenie sťažovateľov v konaní pred všeobecnými súdmi, pretože týmito bolo ustálené, že nárok sťažovateľov je premlčaný v objektívnej premlčacej dobe (čo sťažovatelia v konaní pred všeobecnými súdmi ani v ústavnej sťažnosti nenamietali). Preto súdna ochrana ich hmotnoprávnym nárokom nemôže vyústiť do výsledku opačného v porovnaní s meritórnym výrokom napadnutého rozsudku krajského súdu.

34. Na dôvažok ústavný súd uvádza, že zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov vo vzťahu k náhrade škody v § 106 ods. 2 (vo vzťahu k bezdôvodnému obohateniu v § 107 ods. 2) zakotvuje trojročnú objektívnu premlčaciu dobu a iba v prípade, že škoda bola spôsobená úmyselne (resp. bezdôvodné obohatenie bolo získané úmyselne), táto doba sa predlžuje na 10 rokov. Pre možnosť aplikácie

desaťročnej objektívnej premlčacej doby sa vyžaduje preukázanie úmyslu na strane subjektu zodpovedného za škodu (resp. subjektu, ktorý sa bezdôvodne obohatil). V predmetnom prípade okresný súd vyhodnotil právo sťažovateľov ako premlčané v objektívnej trojročnej premlčacej dobe, pričom pre ústavný súd je podstatné, že sťažovatelia v odvolaní proti rozsudku okresného súdu a napokon ani v ústavnej sťažnosti neuvádzali žiadne argumenty podporujúce potrebu aplikácie desaťročnej objektívnej premlčacej doby. Preto ani krajský súd (vzhľadom na striktnú viazanosť dôvodmi odvolania podľa § 380 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov) nemal procesný priestor eventuálne zvrátiť záver okresného súdu o dĺžke objektívnej premlčacej doby v posudzovanom prípade. Z uvedeného dôvodu je v štádiu ústavnosúdneho prieskumu akákoľvek polemika o otázke existencie úmyslu na strane zodpovedného subjektu pri posudzovaní namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru irelevantná.

35. Nemožno prehliadnuť, že odôvodnenie rozsudku krajského súdu vykazuje nedostatky, pokiaľ ide o vyrovnanie sa s odvolacou námietkou sťažovateľov týkajúcou sa momentu nadobudnutia skutočnej vedomosti sťažovateľov o subjekte zodpovednom za škodu a o jej výške pre potreby ustálenia počiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby. V tomto smere krajský súd v napadnutom rozsudku konštatoval: „Navyše odvolací súd dodáva, že nepovažoval za relevantné skutkové tvrdenia uvedené v odvolaní právnym zástupcom žalobcov týkajúce sa nadobudnutia skutočnej vedomosti poškodených o tom, kto za škodu zodpovedá. Z obsahu spisu je nesporné, že žalobcovia pôvodne žalovali [REDAKOVANÉ] oprávneného z exekučného konania, ako aj súdneho exekútora [REDAKOVANÉ], ktorý ako súdny exekútor prevzal agendu exekútorského úradu po [REDAKOVANÉ] v súvislosti s ukončením jeho exekučnej činnosti k 31.8.2009. Po zrušení platobného rozkazu následne [REDAKOVANÉ] ako žalobca vzal žalobu späť z dôvodu nevymožiteľnosti pohľadávky, a preto následne došlo k zastaveniu konania vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 8C/176/2012 s tým, že náhrada trov konania účastníkom priznaná nebola. Zároveň z vyjadrenia právneho zástupcu žalobcov v odvolaní a tieto skutočnosti vyplývajú aj z obsahu spisu vyplýva, že aj pôvodná žalovaná 2. [REDAKOVANÉ] ako nástupkyňa po zomrelom [REDAKOVANÉ] dobrovoľne

uhradila žalobcom 1.875,67 eura. Vo vzťahu k tejto strane sporu došlo následne k zastaveniu konania z dôvodu späťvzatia žaloby a to uznesením č.k. 8C/176/2012-142 zo dňa 7.5.2014. Na majetok žalovaného 1. [REDAKOVANÉ] bol vyhlásený konkurz uznesením Okresného súdu Prešov č.k. 1 K/54/2012-160 zo dňa 17.4.2013 s tým, že nárok voči pôvodne označenému žalovanému 3. bol vylúčený na samostatné konanie, a to uznesením č.k. 8C/176/2012-149 zo dňa 18.7.2014. Žalobcovia boli účastníci exekučného konania, ako aj v postavení žalovaných boli účastníkmi v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 18Cb/343/1999, ako aj následne po zrušení platobného rozkazu v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 18Cb/343/1999-136, ktoré konanie bolo právoplatne zastavené z dôvodu späťvzatia žaloby žalobcom [REDAKOVANÉ] s právoplatnosťou od 13.3.2003.

... Z vykonaného dokazovania, preukázaných skutkových tvrdení strán sporu je nesporné, že žalobcovia nadobudli vedomosť o uplatnenom nároku zrušením vydaného platobného rozkazu, ktorý bol podkladom pre vykonávanie exekúcie. Aj z predložených listinných dôkazov žalobcami vyplýva, že žalobcovia sa domáhali vrátenia zrazených súm v rámci výkonu exekúcie od nástupkyne neb. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], Exekútorský úrad, Košice minimálne od 20.7.2010 (č.l. 8 spisu). Odvolací súd preto nesúhlasí s názorom právneho zástupcu žalobcov, ktorý ich zastupoval aj pri vymáhaní uplatnených súm pred podaním žaloby a v priebehu exekučného konania, aby žalobcovia nadobudli skutočnú vedomosť o tom, kto sa škodu zodpovedá a v akej výške škoda vznikla až 19.11.2013. “

36. Z uvedeného vyplýva, že krajský súd stroho uzavrel, že odvolacia námietka nie je relevantná, následne popísal priebeh skutkových udalostí a v závere uviedol, že sťažovatelia sa zrazených súm domáhali od [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (právnych nástupcov [REDAKOVANÉ]) minimálne od 20. júla 2010. Ústavný súd konštatuje, že odôvodnenie rozsudku krajského súdu je smerované k zodpovedaniu otázky nadobudnutia vedomosti sťažovateľov o vzniku škody ako takej, nevyplývajú však z neho konkrétne úvahy krajského súdu a právne posúdenie vo vzťahu k ustáleniu momentu nadobudnutia skutočnej vedomosti sťažovateľov o osobe zodpovednej za škodu, pričom podstatná časť odvolania sťažovateľov je postavená práve na posúdení

okamihu začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby s ohľadom na nadobudnutie vedomosti o tom, ktorá osoba za škodu zodpovedá. Sťažovatelia v odvolaní argumentovali okrem iného tým, že o tom, že časť vymožených prostriedkov si ponechal pôvodný súdny exekútor ([REDACTED], ktorému zanikla funkcia súdneho exekútora k 31. augustu 2009), sa dozvedeli až v priebehu súdneho konania od [REDACTED], pretože dovtedy im neboli zo strany pôvodného exekútora ([REDACTED]) ani zo strany jeho nástupcov ([REDACTED] a následne jeho nástupkyne [REDACTED]) poskytnuté informácie o tom, aká suma bola do zmeny súdneho exekútora vymožená, ako bolo naložené s dovtedy vymoženými prostriedkami. Krajský súd neuviedol, ako sa pri posudzovaní predmetnej odvolacej námietky vyrovnal so skutočnosťou, že v priebehu exekučného konania došlo k zmene v osobe súdneho exekútora z [REDACTED] na [REDACTED], pričom sťažovatelia pôvodne žalovali [REDACTED] (ktorý v čase zastavenia exekúcie figuroval v exekučnom konaní ako exekútor), alebo so skutočnosťou, že výpoveď [REDACTED], ktorá v priebehu súdneho konania uviedla, že časť vymožených prostriedkov si [REDACTED] ponechal ako náhradu trov exekúcie, mala za následok podanie návrhu sťažovateľov na pripustenie [REDACTED] do súdneho konania na stranu žalovaných.

37. Napokon odôvodnenie rozsudku krajského súdu ani vo vzťahu k odvolacej námietke týkajúcej sa pasívnej legitímácie [REDACTED] nemožno vyhodnotiť ako reagujúce na príslušnú odvoláciu argumentáciu dostatočne. Krajský súd tu iba zrekapituloval záver okresného súdu o absencii pasívnej legitímácie [REDACTED] z dôvodu, že tomuto zanikla funkcia súdneho exekútora. Neuviedol však vlastné právne úvahy, ktorými sa riadil, bližšie nevysvetlil, prečo zánik funkcie [REDACTED] ako súdneho exekútora má bez ďalšieho priamy dopad na existenciu jeho eventuálnej zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone funkcie podľa Exekučného poriadku.

38. Ústavný súd poznamenáva, že v zmysle svojej judikatúry považuje za arbitrárne či zjavne neodôvodnené len tie súdne rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné

od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06). V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania (aj keď tento ich vníma ako relevantné), ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

39. Ústavný súd však po dôkladnom preskúmaní napadnutého rozsudku krajského súdu dospel k záveru, že odvolacie argumenty sťažovateľov (moment nadobudnutia vedomosti sťažovateľov o subjekte zodpovednom za škodu a jej výške, otázka pasívnej legitimácie [REDACTED]) sa nestali podstatnými pre posúdenie veci samej. Dôvodom tohto hodnotenia je v okolnostiach súdnej veci sťažovateľmi nespochybný záver všeobecných súdov o premlčaní nároku v objektívnej trojročnej premlčacej dobe, ktorá začína plynúť momentom vzniku škodovej udalosti, resp. momentom vzniku bezdôvodného obohatenia, a nie momentom vedomosti sťažovateľov o škodcovi, resp. o subjekte, ktorý sa bezdôvodne obohatil. Práve nespochybniteľnosť márneho uplynutia trojročnej objektívnej premlčacej doby plynúca z dôvodov odvolania sťažovateľov podaného proti prvoinštančnému rozsudku okresného súdu má za následok, že aj keby sa krajský súd bol v odôvodnení svojho rozsudku zaoberal iba objektívnym premlčaním a ostatnú odvoláciu argumentáciu sťažovateľov by bol opomenul, jeho rozsudok by z pohľadu kritérií plynúcich z čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru obstál. Preto ani nenáležité poskytnutie odpovede na odvolacie argumenty sťažovateľov zo strany krajského súdu nepredstavuje nedostatok dosahujúci takú intenzitu, ktorá by bola relevantná z hľadiska posúdenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

40. V predchádzajúcom odseku formulovaný záver ústavno-súdneho prieskumu zodpovedá aj ustálenej judikatúre, podľa ktorej ústavný súd posudzuje spravodlivosť

procesu ako celku (napr. m. m. II. ÚS 307/06), preto k vyhoveniu sťažnosti dochádza zásadne iba v prípadoch, ak dospeje k názoru, že namietané a relevantné procesné pochybenia zo strany príslušného orgánu verejnej moci umožňujú prijatie záveru, že proces ako celok bol nespravodlivý, a vzhľadom na to aj jeho výsledok môže vyznievať ako nespravodlivý. Ústavný súd preto nepristupuje k vyhoveniu sťažnosti v prípadoch, keď zo strany orgánov verejnej moci síce k určitému pochybeniu došlo, avšak jeho intenzita a existujúca príčinná súvislosť medzi namietaným porušením ústavou garantovaného práva a jeho dôsledkami na spravodlivosť procesu ako celku nemala podstatný dosah (m. m. IV. ÚS 320/2011). V tejto súvislosti hodno podotknúť, že nie každé porušenie zákona zo strany orgánu verejnej moci má automaticky za následok porušenie ústavou garantovaného základného práva, v danom prípade predovšetkým základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie (napr. IV. ÚS 104/2012, I. ÚS 9/2013, IV. ÚS 629/2012, II. ÚS 372/2012, II. ÚS 373/2012).

41. Kompetencie ústavného súdu nenahrádzajú postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužívajú sa na skúmanie namietanej vecnej nesprávosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom. Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv a slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach daného prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k porušeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd (IV. ÚS 238/07).

42. Právny záver ústavného súdu plynúci z vykonaného prieskumu napadnutého rozsudku krajského súdu, v zmysle ktorého nielen hmotnoprávne, ale hlavne procesnoprávne okolnosti súdnej kauzy nespochybniteľne preukazujú, že sťažovatelia uplatnili svoj hmotnoprávny nárok voči žalovanému exekútorovi až po uplynutí objektívnej premlčacej doby, stavia „problém“ správnosti určenia momentu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby a pasívnej legitimácie žalovaného exekútora do pozície otázky, ktorej prípadné nesprávne alebo nedostatočné posúdenie všeobecnými súdmi konajúcimi vo veci sťažovateľov by ich základné právo zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy a ich právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neatakovalo s intenzitou odôvodňujúcou vysloviť

ich porušenie. V tomto smere preto ústavná sťažnosť sťažovateľov ani nie je spôsobilá privodiť reálne naplnenie materiálnej ochrany práv garantovaných ústavou, a preto ju ústavný súd odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

43. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd už o ďalších návrhoch sťažovateľov v nej uplatnených ani o ich návrhu na odklad vykonateľnosti prvoinštančného rozsudku okresného súdu vo výroku II nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. marca 2020

Mojmír Mamojka
predseda senátu